

Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület

A Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület (www.pulszky.hu) a legnagyobb taglétszámmal rendelkező múzeumszakmai civil szervezet, amely megalakulása óta folyamatosan törekszik a múzeumok társadalmi elismertségének megőrzésére és emelésére. Közhasznú szervezatként véleményt formál a múzeumügy egészét érintő kérdésekben. Választmánya és elnöksége révén kezdeményezője és állandó véleményezője az átfogó múzeumi fejlesztéseknek, köztük a jogszabályi környezet alakításának. A társaság 2003 óta a névadóiról, Pulszky Ferencről és Pulszky Károlyról elnevezett díjjal jutalmazza a múzeumi terület kiemelkedő szakembereit. Széleskörű nemzetközi kapcsolatait (ICOM, NEMO) a példaértékű elméleti és módszertani megoldások közvetítésében kamatoztatja. A Magyar Múzeumok Online – www.magyarmuzeumok.hu a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület internetes folyóirata, amely nagy hangsúlyt helyez a múzeumi szakterületek, trendek, aktuális hírek bemutatására.

A szervezetet az 1990. december 5-i alakuló közgyűlését követően a Fővárosi Bíróság 1991. április 16-án 3531. szám alatt vette nyilvántartásba. Jelenleg a szakterület legnagyobb taglétszámmal (több mint 1000 fő) rendelkező szakmai szervezete, amely megalakulása óta folyamatosan törekszik a múzeumok társadalmi elismertségének megőrzésére és emelésére. Közhasznú szervezatként véleményt formál a múzeumügy egészét érintő kérdésekben. Alapszabályában megfogalmazott célja, „hogyan léteivel és tevékenységével segítse a magyar múzeumok – az emberiség egyetemes, tárgyi, írásos és szellemi kultúrájának történetéről valló emlékek tárházai, a nemzeti azonosságtudat letéteményesei, a természettudományos megismerés nélkülözhetetlen eszközei – működését és fejlődését, és ellássa a múzeumi terület szakmai érdekképviseletét.”

A Társaság – vezető testületei útján – a megalakulás óta kezdeményezője és állandó véleményezője az átfogó múzeumi fejlesztéseknek, köztük a jogszabályi környezet alakításának, rendszeres felkért résztvevője muzeális intézmények igazgatói pályázatainak elbírálásának. Aktívan együttműködik a közgyűjteményi és kulturális területen tevékenykedő szakmai társszervezetekkel és a kultúráért felelős tárca illetékes főosztályaival.

2003-ban megalapította a névadóiról, Pulszky Ferencről és Pulszky Károlyról elnevezett szakmai díjakat, 2014-ben pedig a múzeumügyben és a Társaság munkájában kiemelkedő szerepet játszó Éri Istvánról elnevezett díjat. Ezekkel a különböző múzeumi szakterületeken jelentős eredményeket felmutató szakemberek tevékenységét ismeri el minden évben.

1993 és 2000 között a magyar és a holland kulturális tárca felkérésére és támogatásával, a Holland Múzeumi Szövetséggel együttműködve számos szakmai látogatást, találkozót és képzési workshopot szervezett a muzeális területen dolgozók számára. A mintegy kéttucatnyi program, amelyen 100 fölötti volt a résztvevők száma, a múzeumi menedzsment minden területét felölelte, ezzel jelentősen hozzájárult a múzeumok és muzeális intézmények működésében ez alatt az idő alatt és azóta bekövetkezett mélyreható változásokhoz. A Társaság mindig aktív részese, olykor kezdeményezője volt a szakterület megújulásának, a nyitott, szolgáltató múzeum koncepciója és gyakorlata kialakulásának.

1995-ben indította meg a Társaság a *Magyar Múzeumok* című negyedéves folyóiratot, amelyben magas színvonalon, de olvasmányosan mutatta be a muzeális intézmények múltját és jelenét, tudományos és közművelődési munkájukat, eredményeiket, kiadványaikat, nemzetközi kapcsolataikat. A magazin 2008-ig nyomtatott formában jelent meg, azóta a www.magyarmuzeumok.hu elektronikus folyóirat napi frissítéssel folytatja ezt a jelentős körben érdeklődéssel fogadott munkát. 2020-ban az online múzeumi tartalmak népszerűsítésében kiemelt szerepe volt a *Magyar Múzeumok* honlapjának, amely látogatottsági rekordot is döntött az év első felében.

A szervezet kezdettől (1996) fogva részt vesz a nagyközönség és a szakma találkozási lehetőségét lehetővé tevő Múzeumok Majálisa szervezésében, népszerűsítésében és megvalósításában. Ugyancsak 1996-ban indította útjára *Az év múzeuma* pályázatot, 2011-ben pedig *Az év kiállítása* pályázatot. Mindkettő kiemelt célja, hogy a pályázó intézmények tevékenységének és a kiállítások megvalósításának részletes, mindenre kiterjedő elemzésével, társadalmi hatásuk értékelésével és bemutatásával járuljanak hozzá az adott muzeális intézmények és az egész szakterület ismertebbé válásához a nagyközönség körében. A szervezést a Társaság vállalja magára, a bírálatba és a döntésbe *Az év múzeuma* esetében bevonja a társszervezetek képviselőit, *Az év kiállítása* zsűrijében pedig szakújságíró, pedagógus, építész-tervező is részt vesz. 2020-ban mindkét pályázatot megújult formában, szélesebb szakmai kör bevonásával hirdette meg az egyesület, egy új jelölési eljárás bevezetésével. Ennek eredményeként több pályázó jelentkezett, és immár határon túli kiállítások is versenybe szálltak a díjakért.

1999-ben az Európai Múzeumi Szervezetek Hálózata (NEMO, alakult 1991-ben) meghívta a Pulszky Társaságot tagjai közé. Azóta képviselői rendszeresen részt vesznek az éves szakmai konferenciákon (2002-ben erre Magyarországon került sor) és különböző, az európai múzeumügy érdekeit szolgáló projekteken. 2003 és 2006 között magyar tagja is volt a NEMO vezető testületének. 2019-ben egy nemzetközi képzés hazánkban került megrendezésre, 2020-ban pedig a múzeumok megváltozott működési körülményeit vizsgáló kutatásokban történt együttműködés.

Kiemelkedő fontosságú volt a múzeumi szakterület számára a 2002-es év, a Magyar Nemzeti Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Természettudományi Múzeum alapításának 200. évfordulója. A Társaság ebből az alkalomból nagy érdeklődést és elismerést kiváltó kiállítást rendezett „Múzsák kertje. A magyar múzeumok születése” címmel az OSZK-ban, amelynek katalógusa is megjelent. Tatabányán háromnapos szakmai konferenciát szervezett mintegy 100 résztvevővel *Múzeumaink ma és holnap* címmel. Több tucat szerző bevonásával elkészítette és a Tarsoly Kiadóval megjelentette a *Magyar Múzeumi Arcképcsarnok* című kiadványt, amely az első kétszáz évben az ezen a területen tevékenykedők eddig legteljesebb katalógusa. Ezeknek a tevékenységeknek is köszönhető a fentebb már említett Pulszky-díjak megalapítása 2003-ban. A *Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. kötetét* 2020-ban kezdte szerkeszteni a Társaság.

A Társaság már 1995-ben közgyűlési napirendként tárgyalta a múzeumi etikai kódex kérdéséről. Ezt követően megjelent az ICOM (Múzeumok Nemzetközi Tanácsa) Etikai Kódexe magyar fordításban, majd 2011-ben a közgyűlés elfogadta a Múzeumi Etikai Kódex-

et és ennek érvényesítése érdekében az alapszabály módosításával Etikai Bizottságot hozott létre.

A Társaság tevékenységében fontos szerepet játszottak és játszanak a tagozatok. Korábban főleg a közművelődési, menedzsment és műtárgyvédelmi, az utóbbi években pedig a kisebb múzeumokban dolgozókat tömörítő, a múzeumandragógiai, illetve a 40 év alattiakat összefogó Pulszky Fiat tagozat. A szervezet – tagozatai közreműködésével is – évente két-három jelentős létszámú és érdeklődést kiváltó szakmai rendezvényt szervez és további féltucatnyin vesz részt társszervezőként, előadókkal.

2019-ben megújult az egyesület vezetősége, amely nemcsak szervezeti erősödést, a taglétszám növekedését eredményezte, hanem a kommunikáció megújulását is. Új tartalmakkal bővült a Társaság honlapja, a www.pulszky.hu oldal, és elkészült a megújított szakmai díjakhoz illő, modern stílusú új grafikai arculat is.

Jubileumot korábban is ünnepelt az egyesület: 2016-ban ünnepi közgyűlés elevenítette fel a Pulszky Társaság 25 évének legfontosabb eredményeit, meghallgatva a kultúráért felelős tárca, a Magyar Nemzeti Múzeum és a szakmai társszervezetek vezetőinek gondolatait. Az alapítás 30. évfordulójára kialakított projekt hangsúlyozni kívánja a Társaság tevékenysége során felhalmozott értékeket, felhívva ezekre a szakmai körök, a döntéshozók és a társadalom figyelmét. De legalább ilyen fontos célja mai szerepvállalásának és jövőbeli tevékenységének irányait is meghatározni.